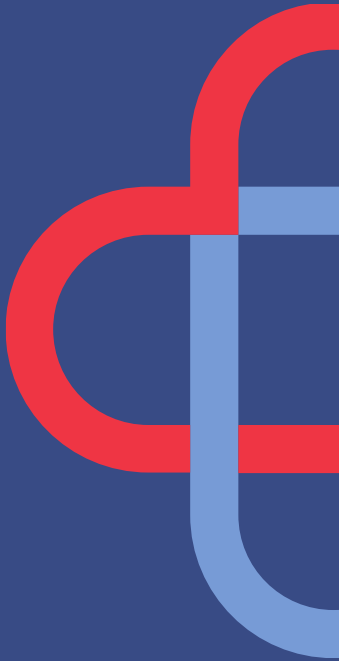

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän näkökulmia sote- lakiesitykseen

Toimitusjohtaja Marina Erhola

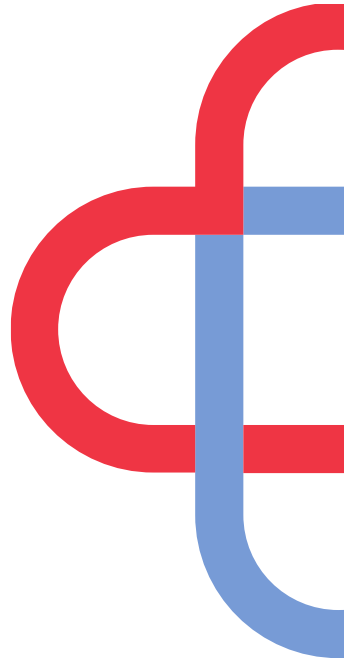

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä suhtautuu kokonaisuutena myönteisesti hallituksen esitykseen hyvinvointialueiden perustamisesta ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä. Pidämme tarkoituksenmukaisena uudistuksen viipymätöntä etenemistä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvointialueen ja kuntien välinen työnjako ja yhteistyö on perusteltu ja hyvin kuvattu.

Vaikuttava hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen hyvinvointialueella edellyttää lakiesityksessä kuvatun lisäksi kuntien vastuulla olevaa, maakunnan laajuista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakennetta, esimerkiksi maakuntaliiton yhteyteen.

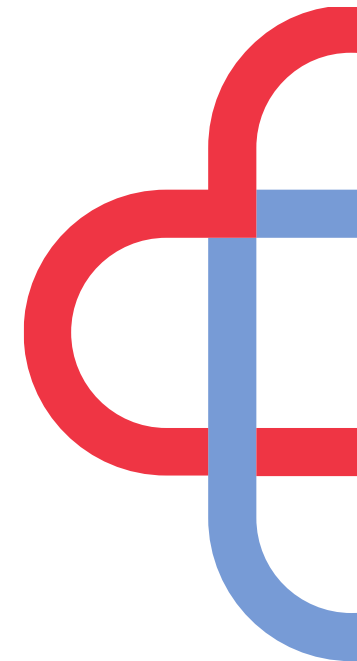
Integraatio

Toimivuus on jo käytännössä osoitettu integroiduissa kuntayhtymissä.

Järjestämisvastuun integraatio edistää kokonaisvaltaista, monialaista ja yhteensovittavaa kokonaisuuden johtamista ja mahdollistaa vaikuttavien palvelujen suunnittelun ja toimeenpanon. Mahdollistaa käytettävissä olevan osaamisen ja resurssien kohdentamisen tarkoituksenmukaisella ja kustannustehokkaalla tavalla.

Palvelutuotannon integraatio on asiakkaiden kannalta tarkoituksenmukaista, kustannustehokasta ja täten tavoiteltavaa.

Erityistä hyötyä järjestämistehtävän integraatio on osoittanut Covid-19 -pandemian hoidossa.

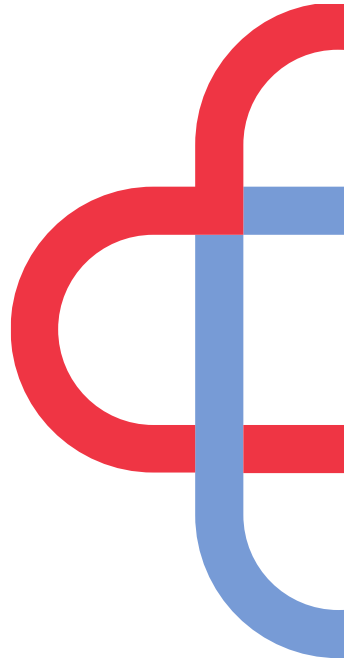
Peruspalvelujen vahvistaminen

Peruspalvelujen riittävä toimintakyky ja resurssointi on edellytys laadukkaille, asiakaslähtöisille ja kustannustehokkaille sote-palveluille.

Toimivat digitaaliset ratkaisut ovat tärkeä osa asiakaslähtöistä palveluvalikkoa.

Keskeistä peruspalvelujen vahvistamisessa on perustason osaamisen kehittäminen ja erityispalvelujen tuki peruspalveluille.

Lakiesitys mahdollistaa peruspalvelujen vahvistamisen erityisesti järjestämisvastuun integraation avulla.

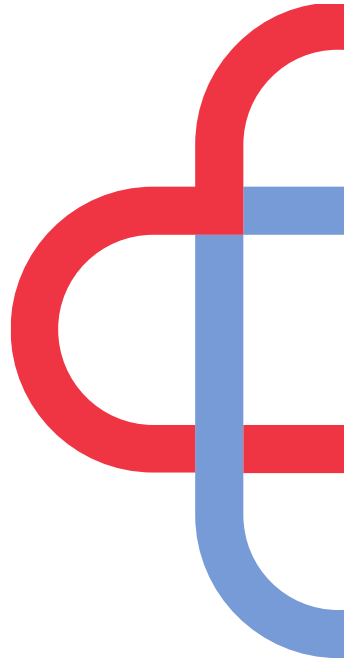

Hyvinvointialueen itsehallinnon merkitys

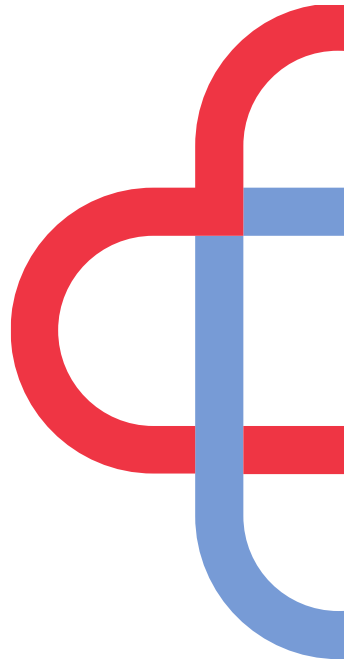
Eri hyvinvointialueiden olosuhteet ja mahdollisuudet tuottaa palveluja poikkeavat toisistaan.

Osana hyvinvointialueen itsehallintoa tulee olla mahdollisuus arvioida oman ja ostetun palvelutuotannon suhdetta.

Järjestäminen voidaan toteuttaa tehokkaasti myös strategisesti ja tarkkaan suunnitellulla monituottajamallilla, eikä tätä tulisi tarpeettomasti rajoittaa.

Sosiaali- ja terveysministeriön strategisen tason ohjaus

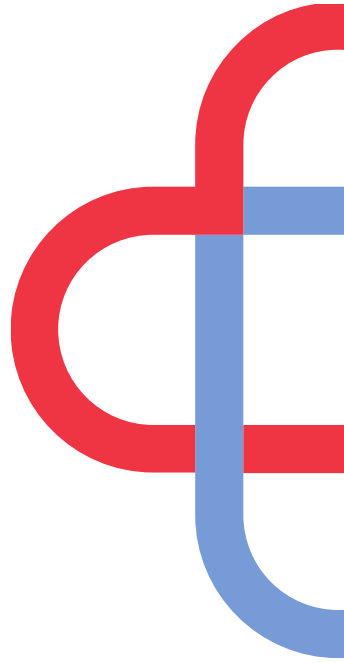
Sosiaali- ja terveysministeriön ohjauksen tulee toteutua hallituksen esityksen mukaisesti strategisella tasolla rajoittamatta hyvinvointialueen järjestämiseen liittyvää operatiivista päätäntävaltaa.

Uudenmaan erillisratkaisu

Ratkaisussa Uudellemaalle syntyisi täysin muusta maasta poikkeava rakenne, joka ei toteuta sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen ytimessä olevaa järjestämisen integraatiota.

Haasteena ratkaisussa nähdään olevan muun ohella sosiaalihuollon erityisen osaamisen hajautuminen epätarkoituksenmukaisesti HUS-erityisvastuualueella.

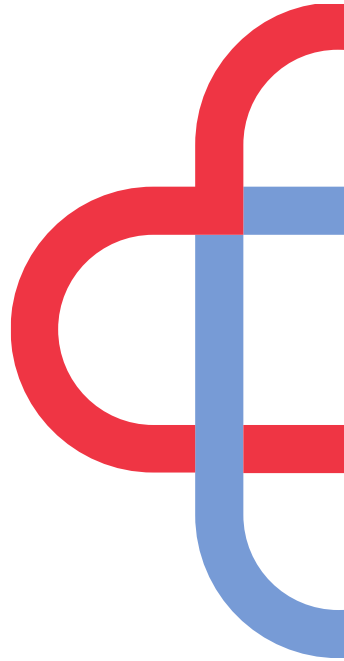
Uudenmaan erillisratkaisu on reformille asetettujen tavoitteiden ja järjestämisen integraation näkökulmasta ongelmallinen.

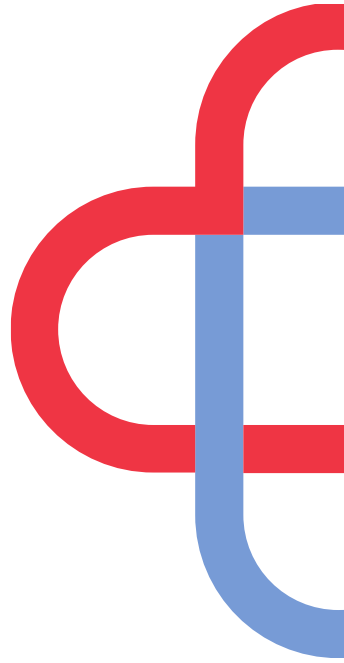
Rahoituskokonaisuus

- Valtionrahoituksen siirtymäaika on edelleen liian pitkä.
- Kuntarahoitus Oyj:n poissulkeminen hyvinvointialueiden investointien rahoituksesta on ongelmallista ja lisää kustannusriskiä sekä vaarantaa pääomahuollon kriisitilanteissa.
- Hyvinvointialueen lainanottovaltuuden rajausta hallituksen esitykseen kirjatussa muodossa rajoittaa liiaksi hyvinvointialueen itsenäistä taloudellista päätäntävaltaa.

Lakiesitykseen jo tehdyt muutokset ovat oikeansuuntaisia, mutta hallituksen esitys on edelleen edellä kerrotuilta osin ongelmallinen.

Monituottajuus palvelutuotannossa

Vahvan järjestäjän strategisesti suunniteltu monituottajuus on edellytys alueellisesti tarkoituksenmukaiselle palvelurakenteelle, eikä sitä pidä liiaksi rajoittaa.

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä kannattaa lakiesitystä seuraavin varauksin

1. Rahoituksen siirtymäaika tulee lyhentää neljään vuoteen.
2. Hyvinvointialueiden strateginen monituottajuus tulee mahdollistaa.
3. Kuntarahoitus Oyj:llä tulee olla mahdollisuus tarjota sote-maakunnille raha- ja pääomamarkkinapalveluja investointien rahoituksessa ja maksuvalmiushuollossa.
4. Hyvinvointialueen lainanottovaltuuden rajausta kiireellisten ja välttämättömien investointien käsittelystä erillisessä menettelyssä tulisi muuttaa strategisen tason neuvotteluksi osana sote-maakunnan ja ministeriöiden välistä ohjausneuvottelua.

päijät sote

Hyvä elämä tehdään yhdessä